

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

TRỊNH THANH TÚ

**NGHIÊN CỨU HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC TỔ,
NHÓM SỞ THÍCH TRONG CHUỖI GIÁ TRỊ
SẢN TẠI TỈNH CAO BẰNG**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN**

Thái Nguyên - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

TRỊNH THANH TÚ

**NGHIÊN CỨU HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC TỔ,
NHÓM SỞ THÍCH TRONG CHUỖI GIÁ TRỊ
SẢN TẠI TỈNH CAO BẰNG**

Ngành: Phát triển nông thôn

Mã số ngành: 60.62.01.16

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN**

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. DƯƠNG VĂN SƠN

Thái Nguyên - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa sử dụng để bảo vệ luận văn của một học vị nào. Tôi xin cam đoan mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày 5 tháng 11 năm 2016

Tác giả

Trịnh Thanh Tú

LỜI CẢM ƠN

Trong thời gian nghiên cứu và thực hiện luận văn này, tôi đã nhận được sự giúp đỡ nhiệt tình của các cơ quan, các tổ chức và các cá nhân. Tôi xin bày tỏ lời cảm ơn sâu sắc nhất tới tất cả các tập thể, cá nhân đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong suốt quá trình thực hiện nghiên cứu luận văn này.

Trước hết tôi xin trân trọng cảm ơn Ban giám hiệu trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên, Phòng Đào tạo (bộ phận quản lý sau đại học) của nhà trường cùng các thầy cô giáo, những người đã trang bị kiến thức cho tôi trong suốt quá trình học tập.

Với lòng biết ơn chân thành và sâu sắc nhất, tôi xin trân trọng cảm ơn Thầy giáo, **PGS-TS. Dương Văn Sơn**, người đã trực tiếp chỉ bảo, hướng dẫn khoa học và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu, hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng gửi lời cảm ơn đến các đồng chí lãnh đạo UBND huyện Nguyên Bình, UBND xã Thịnh Vượng, Xã Hoa Thám và Công ty CP Khánh Hạ Cao Bằng, bà con nhân dân các xã đã giúp đỡ tôi về thông tin, số liệu trong suốt quá trình thực hiện nghiên cứu luận văn.

Do thời gian nghiên cứu có hạn, luận văn của tôi chắc hẳn không thể tránh khỏi những sơ suất, thiếu sót, tôi rất mong nhận được sự đóng góp của các thầy cô giáo cùng toàn thể bạn đọc.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 5 tháng 11 năm 2016

Tác giả

Trịnh Thanh Tú

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu đề tài.....	2
3. Ý nghĩa của đề tài.....	2
3.1. Ý nghĩa đối với học tập và nghiên cứu khoa học.....	2
3.2. Ý nghĩa đối với thực tiễn.....	3
Chương 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Cơ sở lý luận của đề tài	4
1.1.1. Một số khái niệm liên quan đến nghiên cứu	4
1.1.2. Nội dung chính và ý nghĩa trong phân tích chuỗi giá trị	8
1.1.3. Các yếu tố ảnh hưởng tới môi liên kết kinh tế trong quá trình sản xuất và tiêu thụ nông sản.....	11
1.2. Cơ sở thực tiễn	13
1.2.1. Tình hình nghiên cứu về nhóm sở thích/Tổ hợp tác ở Việt Nam	13
1.2.2. Một số vấn đề về hoạt động nhóm sở thích ở tỉnh Cao Bằng.....	16
Chương 2. ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	25
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	25
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu.....	25
2.1.2. Phạm vi nghiên cứu.....	25

2.2. Nội dung nghiên cứu	25
2.3. Tiếp cận và phương pháp nghiên cứu	25
2.3.1. Tiếp cận nghiên cứu	25
2.3.2. Thu thập thông tin	26
2.3.3. Phương pháp xử lý, tổng hợp số liệu	27
2.3.4. Hệ thống chỉ tiêu, thông tin, số liệu cần thu thập	27
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	29
3.1. Khái quát về điều kiện tự nhiên, kinh tế, xã hội huyện Nguyên Bình	29
3.1.1. Đặc điểm điều kiện tự nhiên	29
3.1.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội	31
3.2. Thực trạng sản xuất của nông hộ trong tổ, nhóm sở thích trên địa bàn nghiên cứu	42
3.2.1. Tình hình chung của nhóm sở thích/tổ hợp tác	42
3.2.2. Tình hình sản xuất sản của nông hộ trong nhóm sở thích	43
3.3. Đánh giá chung và những vấn đề đặt ra trong việc phát triển nhóm sở thích theo chuỗi giá trị sản tại huyện Nguyên Bình	55
3.3.1. Thuận lợi	55
3.3.2. Khó khăn	57
3.3.3. Những vấn đề đặt ra cần giải quyết để phát triển nhóm sở thích theo chuỗi giá trị tại huyện Nguyên Bình	59
3.4. Những giải pháp chủ yếu cải thiện nhóm sở thích theo chuỗi giá trị để các tổ, nhóm sở thích phát triển kinh tế, nâng cao thu nhập cho thành viên tại địa bàn huyện Nguyên Bình, tỉnh Cao Bằng	59
3.4.1. Nhóm giải pháp về đất đai	59
3.4.2. Nhóm giải pháp về vốn	59
3.4.3. Nhóm giải pháp về phát triển nguồn nhân lực	60
3.4.4. Nhóm giải pháp về khoa học, kỹ thuật	60

3.4.5. Nhóm giải pháp về cơ sở hạ tầng	61
3.4.6. Nhóm giải pháp về chính sách	61
3.4.7. Giải pháp cải thiện nhóm sở thích gắn liền với quá trình phát triển nông thôn mới toàn diện và bền vững.....	62
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	64
1. Kết luận	64
2. Kiến nghị.....	65
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	67

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Nguyên ngữ
ATK	An toàn khu
BVTV	Bảo vệ thực vật
CIGs	Nhóm sở thích
DBRP	Dự án phát triển kinh doanh với người nghèo nông thôn Cao Bằng
GO	Giá trị sản xuất
IFAD	Quỹ phát triển nông nghiệp quốc tế
KH	Kế hoạch
NTM	Nông thôn mới
MTQG	Mục tiêu quốc gia
HTX	Hợp tác xã
HĐND	Hội đồng nhân dân
PTKTXH	Phát triển kinh tế xã hội
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1: Nhóm sở thích của tỉnh Cao Bằng giai đoạn 2011-2013	20
Bảng 2.2: Nhóm sở thích theo chuỗi giá trị tại các xã dự án huyện Nguyên Bình năm 2014	21
Bảng 3.1: Tình hình sản xuất chăn nuôi của huyện Nguyên Bình.....	35
Bảng 3.2: Diện tích, năng suất và sản lượng một số cây trồng chính.....	38
của huyện Nguyên Bình	38
Bảng 3.3.: Tình hình phân bố diện tích trồng sắn trên huyện Nguyên Bình năm 2015	40
Bảng 3.4: Thông tin chung về chủ hộ	42
Bảng 3.5. Diện tích một số cây trồng chính tại 2 xã nghiên cứu.....	44
Bảng 3.6: Tình hình lao động của hộ điều tra.....	45
Bảng 3.7: Tổng thu từ hoạt động trồng trọt hộ điều tra	46
Bảng 3.8: Chi phí sản xuất sắn tươi của hộ năm 2016.....	47
Bảng 3.9: Hiệu quả kinh tế sản xuất sắn tại 2 xã	49
Bảng 3.10: Thu nhập và chi tiêu của nhóm hộ	50

DANH MỤC HÌNH

Hình 2.1: Sơ đồ phác thảo chuỗi giá trị sản tỉnh Cao Bằng.....	22
Hình 3.1: Kênh tiêu thụ sản ở huyện Nguyên Bình.....	51